

AT ÁTRÚNAÐUR Í STØRRI MUN ER VORÐIN EIN
TULKINGARMØGULEIKI MILLUM FLEIRI, AT FØROYSKAR
SAMKOMUR PRAKTISERA EIN MEIRI OPNAN KRISTINDÓM,
OG AT TAÐ IKKI LONGUR ER EINS LEGITIMT AT NÝTA
RELIGIØS ARGUMENTIR Í ALMENNA KJAKINUM,
ERU HELST ALT ÁBENDINGAR UM EITT SPAKULIGT,
MEN GREITT RELIGIØST SKIFTI Í FØROYUM

RELIGIØSI UNGDÓMURIN Í FØROYUM PRAKTISERAR EIN NÓGV
OPNARI KRISTINDÓM ENN ELÐRA ÆTTARLIÐIÐ, SUM ENN Í
STÓRAN MUN DÝRKAR EIN MEIRI SIÐBUNDNAN ÁTRÚNAÐ

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

seinmodernað samfelag uttan somu moderniseringstílgongd, sum vit kenna frá eitt nú Danmark og Svøríki. Tí er átrúnaður í Føroyum framvegis í stóran mun eyðkendur av einum innihaldi, sum eyðkendi religiúnina áðrenn moderniseringina.

Men granskingin hjá Jannu Egholm Hansen avdúkar eisini, at Føroyar standa á einum religiøsum vegamóti. Gamla átrúnaðarlaga siðvenjan er eisini undir trýsti í Føroyum. Hesa meting byggir hon eitt nú á eygleiðingar av føroyska samkomu umhvørvinum, har ein staðfesting er, at tað sum varð met at vera »syndugt og ikki« hefur førkað seg rættuliga nógv seinastu 30 árini. Tí hóast gudfrøðin, tær religiøsu lærurnar, stórt sæð eru tær somu, so er livihátturin, serliga hjá yngra ættarliðnum, nógv broyttur.

Hon vísir á, at hetta ber við sær eina ávísa andsøgn millum gudfrøði og religiøsa praksis, men sum samkomurnar kanska ikki geva sær so nógv far um. Men talan er um greiðar ábendingar um eina innhýsis sekularisering í sjálvum samkomunum, er ein

av hennara avdúkinginum í PhD verkætlanini.

– Religiøsi ungdómurin í Føroyum praktiserar ein nógv opnari kristindóm enn eldra ættarliðið, sum enn í stóran mun dýrkar ein meiri siðbundnan átrúnað. Yngra ættarliðnum dæmar væl religiøsa shopping, har ein ikki er eins tengdur at ávísari samkomu, men kann

EISINI BER VÆL TIL, AT SAMEINA T.D. TAÐ AT GANGA Á
MØTI VIÐ AT GANGA Í BYNUM. SUM HEILD HAVA TEY UNGU
EIN LEYSARI HUGBURÐ TIL RELIGIØN NÚ ENN AÐUR

loyva sær at vitja ymsar samkomur. Eisini ber væl til, at sameina t.d. tað at ganga á møti við at ganga í býnum. Sum heild hava tey ungu ein leysari hugburð til religiøn, og hetta gevur eina greiða ábending um, at religiøsiteturin í Føroyum er vorðin meiri individualiseraður eftir rættuliga stuttari tíð, vísir Janna Egholm Hansen á.

Trúgv trívist har korini eru hørð

Ein klassisk tulkning hevur annars verið, at átrúnaður søguliga hevur spælt ein stóran leiklut í Føroyum orsaka av hørðu náttúrufortreytunum, óstöðugum veðrið og fjarleika til meginlandi. Leikluturin hjá átrúnaðinum hevur verið at tænt sum eitt slag av tilverutryggileika. Tá

tilveran sum heild er ótrygg, er ofta týðandi at hava okkurt hægri at líta á, verður ført fram.

Hinvegin vísir gransking úr øðrum londum, at tá eitt samfelag sum heild gerst tryggari at liva í, sosialt og materielt, gerast fólk ofta sum heild minni religiøs. Tørvurin á trúarligum tryggleika er einfalt ikki eins stórur, er frágreiðingin. Hetta er sambært summum granskarum frágreiðingin uppá,

at eitt nú Danmark og Svøríki teljast millum heimsins minst religiøsu lond, hóast tey teljast millum klassisku kristnu londini. Danmark hevur t.d. framvegis eina alment figgjaða fólkakirkju, men vitjanirnar eru ofta rættuliga selektivar og avmarkað seg ofta til barnadóp, giftarmál og jarðarferðir.

Men fyri at skilja serligu føroysku útgávuna av religiøsiteti, er neyðugt at hyggja eftir tí serstaka við føroysku søguni, er ein avdúking í PhD verkætlanini hjá Jannu Egholm Hansen. Og tað er, sambært henni, søgan um eitt samfelag, sum eftir stuttari tíð er vorðið seinmodernað uttan at hava fingið stundir til at tillaga seg. Tí hava vit helst bert sæð byrjanina til eina »modernisering« av átrúnaðarlaga landslagnum í Føroyum.

At átrúnaður í størri mun er vorðin ein tulkningarmøguleiki millum fleiri, at føroyskar samkomur praktiserar ein meiri opnan kristindóm, og at tað ikki longur er eins legitimt at nýta religiøs argumentir í almenna kjakinum, eru helst alt ábendingar um eitt spakuligt, men greitt religiøst skifti í Føroyum.